

Pandeminin düşürdüğü maskeler

Osman Öztürk*

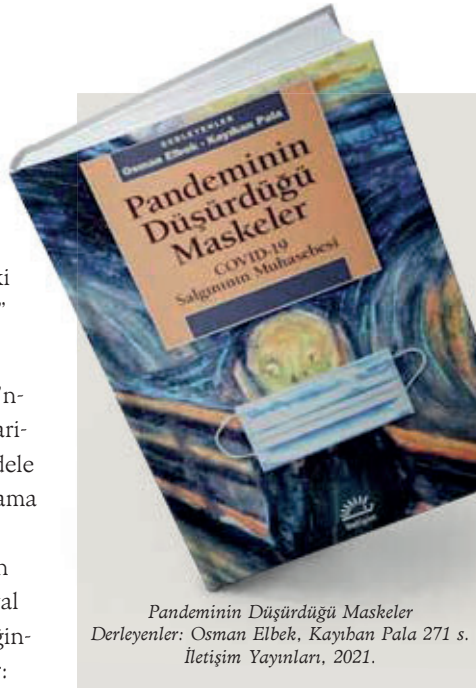
“Pandeminin Düşürdüğü Maskeler” tam da COVID-19 pandemisinin birinci yılını doldurduğu günlerde geldi. Zaten kitabın alt başlığı da “COVID-19 Salgınının Muhasebesi”.

Editörlüğünü Osman Elbek ve Kayıhan Pala'nın yaptığı kitap Özlem Kurt Azap'ın virüsün nasıl bulaştığı, hangi belirti ve bulgulara yol açtığı, tanısı ve tedavisini her zamanki gibi tane tane anlattığı “COVID-19” yazısıyla başlıyor.

Ardından gelen “Maske ve Ötesi...”’nda Cavit Işık Yavuz pandemilerin tarihinden başlayıp pandemiyle mücadele stratejileri, bireysel önlemler, kısıtlama ve kapanmaların değerlendirilmesi, okullar, maske dağıtımında yaşanan sorunlar, pandemi döneminde sosyal harcamalar gibi bir dizi konuya değindikten sonra yazısını şöyle bitiriyor: “COVID-19 pandemisi birinci yılında hız kesmeden, üstelik mutasyon gibi bir tehdit kapıdayken ilerliyor ve bize üç sözcükle tanımlayabileceğimiz bir yol çiziyor. Belirsizlik, tükeniş ve fırtına!”

Ümit Kartoğlu'nun “Pandemiden Bir Çıkış Stratejisi Olarak Aşı” makalesindeki “Aşı üreticileri, küresel anlamda DSÖ onayı alma yerine, kazancın daha yüksek olduğu ülkelerde acil kullanım izni peşinde koşmaktadırlar.” sözleri dikkat çekici.

Osman Elbek “Salgının Kırılma Anları” başlıklı yazısında testten aşıya, “normalleşme”den “her vaka hasta değildir”e kadar bir dizi örnekle eksik, yanlış, tutarsız salgın politikalarını teşhir ediyor.

*Pandeminin Düşürdüğü Maskeler
Derleyenler: Osman Elbek, Kayıhan Pala 271 s.
İletişim Yayınları, 2021.*

“Dönüşen Sağlıkta Pandemi”de Kayıhan Pala AKP'nin Sağlık “Reformu”nun bedelini salgında nasıl ödediğimizi açık olarak gösteriyor. Bu ülkede 2006 yılında sayısı 6.377 olan ve 2007'den itibaren kapatılan sağlık ocaklarının her birinde birer filyasyon ekibi varken COVID-19 pandemisinde yaygın filyasyon çalışmalarına ancak beş hafta sonra başlanabilmesi gerçekten acı verici.

Sonraki yazıda Feride Aksu Tanık “Pandemide Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu'nun İşlevi”ni ele alıyor ve özellikle sık sık tartışmaların odağında yer alan Bilim Kurulu'nu ve yayın etiği ihlallerini ayrıntılı olarak irdeliyor.

Ergün Demir ve Güray Kılıç'ın yazılarının başlığı “Pandemide Sosyal Güvenlik.” Yazıda yer alan iki bilgi

çok çarpıcı; Aralık 2020 Tüketici Fiyat Endeksi'ne göre hane halkı harcamalarında en önemli artış % 16,67 ile sağlık harcamalarında gerçekleşirken özel hastanelerin fatura tutarları pandemi döneminde azalmak bir yana daha da artmış.

Eriş Bilaloğlu Türk Tabipleri Birliği ve uzmanlık derneklerinin süreçteki rollerini analiz ettiği “Hekim Meslek Örgütleri Ne Yaptı?” başlıklı yazısını gene bir soruyla bitiriyor: “Bir daha düşünelim derim, ya olmasalardı?”

Özlem Kurt Azap kitaptaki ikinci makalesinde “COVID-19 ve Sağlık Çalışanları”nı ele almış. Ülkelerin çoğunda sağlık çalışanları nüfusun % 3'ünde azını oluştururken bildirilen olguların % 14'ünün sağlık çalışanı olduğu, bazı ülkelerde bu oranın % 35'e kadar çıkabildiği bilgisi COVID-19'u meslek hastalığı olarak kabul etmemek için “Evde hastalananlar var, nasıl meslek hastalığı kabul edelim?” diyen Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk'a verilmiş bir cevap gibi.

“Sözün Sonu: Türkiye’de 21. Yüzyılın Başlarında” başlıklı son yazı, kitabın sağlıkçı olmayan tek yazarı Yücel Demirel'e ait. Pandemi sürecini sosyal bilimci gözüyle okuyan Demirel'in şu cümleleri dikkat çekici: “2020'nin nasıl hatırlanacağını bilmek için kâhin olmak gerekmiyor. Asıl mesele 2021'in nasıl farklılaştırılacağı sorununda düğümleniyor.”

*Dr., Hekim Sözü Yayın Kurulu üyesi